

Отже, бюджетування оплати праці відіграє величезну роль в управлінні витратами підприємства. Поряд з бюджетом на матеріали цей бюджет є найважливішим для підприємства, тому що витрати на оплату праці займають значну питому вагу у витратах виробництва, а їхнє планування дозволяє управляти персоналом. Принципи побудови бюджету прямих витрат на оплату праці досить відомі працівникам економічних служб підприємств. Єдине, на що варто звернути увагу, цей поділ фонду оплати праці виробничого персоналу на умовно змінні й умовно постійні витрати. Змінна складова фонду оплати праці безпосередньо залежить від обсягу виробництва. Постійна частина являє собою гарантований мінімум оплати праці, яку працівник одержує незалежно від того, чи виконує він свої чи обов'язки ні (наприклад, через простой устаткування). Величина змінної частини витрат на оплату праці залежить від обсягу випуску продукції конкретним робітником. Варто мати на увазі, що прямі витрати на оплату праці — це витрати на заробітну плату основного виробничого персоналу. Бюджет прямих витрат на оплату праці розробляють виходячи з бюджету виробництва, даних про продуктивність праці і ставок оплати праці основного виробничого персоналу.

Список використаних джерел

1. Бюджетування в системі фінансового управління підприємством: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.04.01 / С.В. Онищенко; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003.
2. Бутинець Ф.Ф. Чижевська Л.В. Герасимчук Н.В. Бухгалтерський управлінський облік. — Житомир: ЖІТІ 2000. — 448 с.
3. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. — К.:Лібра, 2003. — 704 с.
4. Гончаров А.Б. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. — Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003 р. — 240 с.
5. Нападовська Л.В. Управлінський облік: Підручник. — К.: Книга, 2004. — 544 с.

Тимофєєва А.Е., магістрант
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — к.е.н., доцент Л.М. Трохименко

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

До основних засобів відносяться матеріальні активи, якими підприємство володіє з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, послуг, надання в оренду іншим

особам, або для здійснення адміністративних функцій, строк корисного використання яких більше одного року. У процесі експлуатації вони переносять свою вартість на собівартість продукції частинами (шляхом нарахування амортизації).

Одним із найважливіших аспектів аудиторської перевірки основних засобів є перевірка правильності їх оцінки. Основні засоби обліковуються в натуральній і вартісній формах. Здійснюючи вартісну оцінку основних засобів, підприємству необхідно виходити з того, що об'єкт основних засобів визнається активом у випадку, якщо існує ймовірність того, що підприємство буде отримувати в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з використанням цього об'єкта, а його вартість може бути достовірно визначена.

Важливим завданням є перевірка правильності формування первісної вартості основних засобів. Згідно з П(С)БО 7 придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю.

Одним із важливих етапів аудиторської перевірки є аудит переоцінки основних засобів, не пов'язаний зі зменшенням корисності активу. Такий аудит здійснюється на підставі вивчення документів, які містять її результати, і передбачає: перевірку відповідності записів в інвентарних картках результатам здійсненої переоцінки; перевірку правильності бухгалтерських записів, які відображають результати переоцінки основних засобів в обліку; перевірку справедливої вартості об'єктів основних засобів; перевірку правильності встановлення індексу переоцінки; перевірку правильності розрахунку переоціненої вартості основних засобів і зносу.

При проведенні аудиту збереження і технічного стану основних засобів використовуються: акти інвентаризації основних засобів; акти інвентаризації обладнання, яке знаходиться на консервації та в монтажі, орендованих основних засобів; акти інвентаризації розукомплектованого обладнання, транспортних засобів; акти огляду окремих видів основних засобів (автоінспекцією тощо); регістри синтетичного обліку; Головна книга; квартальні і річні баланси; форма 4 «Звіт про власний капітал», інвентарні картки, акти прийому-передачі, акти прийому-здачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об'єктів тощо.

Основні засоби, отримані безоплатно, суб'єкт господарювання відображає як додатковий капітал (дебет рахунку 10; кредит рахунку 88; відповідний субрахунок), а на їхню вартість збільшується прибуток, що підлягає оподаткуванню. При цьому аудитор

повинен ознайомитися із результатами збільшення величини оподаткованого прибутку і переконатися в тому, що безоплатно одержане майно обліковане як об'єкт оподаткування.

При безкоштовній передачі основних засобів іншим суб'єктам господарювання їх залишкова вартість (різниця між балансовою вартістю і сумою нарахованого зносу) відноситься на рахунок прибутку, який залишається у підприємства. В результаті придбання за плату, в результаті обміну або будівництва, реконструкції або технічного переозброєння основного засобу, одночасно відображається джерело фінансування – чистим прибутком, нерозподіленим прибутком минулих років, фондом розвитку тощо.

Аудиторській перевірці підлягають операції, пов'язані з вибуттям основних засобів, які мають місце при безоплатній передачі їх іншим підприємствам і організаціям у порядку перерозподілу; ліквідації в зв'язку з повним зносом; продажу зайвих і непотрібних; нестачах, виявлених при інвентаризації та перевірках; внесках у статутний капітал; передачі в довгострокову оренду; в результаті стихійного лиха тощо. При цьому слід врахувати, що основні засоби підлягають списанню лише у тих випадках, коли відновити їх неможливо або економічно недоцільно, і вони не можуть бути реалізовані. При списанні основних засобів внаслідок фізичного зносу перевіряється дотримання амортизаційних строків служби. Передчасне їх списання є порушенням правил експлуатації машин та обладнання, безгосподарним ставленням до майна.

У процесі аудиторської перевірки слід перевірити подані до затвердження акти на списання основних засобів, звіривши їх дані з технічними паспортами та проектами, отриманими у процесі перевірки об'єктів в натурі.

Наприкінці аудиторської перевірки основних засобів перевіряється відповідність даних синтетичного й аналітичного обліку. Для підтвердження достовірності даних аналітичного обліку синтетичному необхідно, щоб оборот у журналі-ордері №13 з обліку основних засобів відповідав підсумкам руху основних засобів в інвентарних картках, а залишки основних засобів за даними журналу-ордеру №13 відповідали залишкам синтетичного рахунка 10 «Основні засоби» в Головній книзі.

Отже, основні засоби займають значну частину в загальній майновій номенклатурі більшості суб'єктів господарювання, на сучасному етапі розвитку важливого значення набувають питання їх ефективного використання та збереження. Цьому значною мірою сприяє здійснення дієвого незалежного контролю за станом і використанням об'єктів основних засобів.

Необхідність аудиторської перевірки зумовлюється тим, що найбільш достовірним джерелом інформації про господарську діяльність підприємства є дані бухгалтерського обліку та звітності. Аудит основних засобів є невід'ємною частиною загального аудиту підприємства.

Таким чином, аудит основних засобів є складним процесом, а з огляду на постійні зміни в нормативних актах стосовно їх амортизації, класифікації тощо він є дуже важливою частиною загального аудиту підприємства.

Список використаних джерел

1. *Гура Н.О.* Економічний зміст амортизації основних засобів та проблеми її нарахування [Текст] / Н.О. Гура // Вісник ЖДТУ. — 2010. — № 3 (53). — С. 73–74.
2. *Домбровська Н.Р.* До питання нарахування амортизації основних засобів [Текст] / Н.Р. Домбровська // Облік і фінанси АПК. — 2010. — № 4. — С. 45–48.
3. *Кулаковська Л.П.* Організація і методика аудиту [Текст] : навчальний посібник / Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. — 3-є вид. — К.: Каравела, 2006. — 560 с.

Титаренко Д.О., магістрант
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — к.е.н., доцент Г.Я. Козак

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЕКТАМИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

У даній статті, звертається увага на проблеми формування фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва в умовах діючого податкового законодавства, проведено порівняння існуючих звітних форм та обґрунтовано доцільність формування суб'єктами малого підприємництва Фінансового звіту (форми № 1-м, 2-м).

Суб'єкти малого підприємництва мають суттєве значення в ринковій економіці кожної країни, в тому числі і України. Без них ринкова економіка неспроможна функціонувати та розвиватися, адже вони створюють необхідну атмосферу конкуренції, здатні швидко реагувати на будь-які зміни споживчого попиту, створюють додаткові робочі місця, є основним джерелом формування середнього класу.